

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint. Nyílt-tér sora 1 korona.

pestén.

BEVÉTELEK.	
Korona	Fill.
0.582,510	61
1.206,650	57
0.638,862	97
905,532	26
	23.370,574
100,000	—
22,245	66
75,340	—
	197,585
489,149	63
1.897,297	21
45,318	22
	2.431,765
500,000	—
276,724	85
15,765	06
	792,485
	2.233,651
	29,052,000

KÖLTSÉGEK.	
Korona	Fill.
8,000,000	—
8,000,000	—
1,511,882	69
2,000,000	—
11,000,000	24
1,500,000	00
7,542,000	05
15,000,000	—
2,100,000	59
9,750,000	08
1,000,000	00
1,730,000	00
5,000,000	00
	16,230,000

BEVÉTELEK.	
Korona	Fill.
1,091,561	18
24,534,180	42
108,114	51
293,046	12
20,176,300	23
2,000,000	02
	28,513,200
	5,612,700
1,518,551	46
776,790	71
	2,295,341
	215,240,000

KÖLTSÉGEK.	
Korona	Fill.
19,000,000	00
1,000,000	00
800,000	00
2,500,000	00
1,300,000	00
71,000	00
20,000	00
4,000	00
182,210	00
1,993,450	40
	199,383,450

A permetezés és gálicszükséglet.

Az elmúlt két év tapasztalatai szőlősgazdáinkat érthetően már jó előre szinte idegessé tette, hogy mi lesz vidékünkkel, ha kellő időre kellő mennyiségű rézgalic nem áll rendelkezésükre. Ugyiszólván az egész ország szőlőművelő és bortermelő vidékei már a múlt év őszén mozgalmat indítottak, hogy a földművelésügyi kormány gondoskodjék a szükséges gálícáról, mert ha nem lesz, úgy százmilliók pusztulnak el a bortermelő vidékeken és ezek válnak koldusokká és elveszti az állam adóalanyai nagy részét, amellyel így közvetlen nemzetgazdaságilag érzékeny veszteség érne.

Az a sok hangzatos neven hirdetett védekező anyag csődöt mondott; akik kétségbeesésükben a gálíchiány miatt mégis használták, szomorú tapasztalatokat szereztek anyagi romlásuk révén. Ily körülmények között csupán a rézgalic, mint nálunk egyedül kipróbált védekező szer előteremtése volt a szőlősgazdák országos óhaja.

A földművelésügyi kormány belátva a gazdák jogos kívánságát, de meg közgazdasági szempontból szükséges intézkedések kényszerű voltát, már a múlt év október havában megkezdte ez irányú munkálkodását. Oly anyag előállítására, amely a háborús körülményekkel szoros kapcsolatban van, nehéz feladat elé állította a földművelésügyi kormányt, azonban az azóta állandóan felszínen tartott ügy a jelenlegi helyzetből ítélve, úgy látszik sikeres megoldást nyer. Az országosan hivatalos uton összeírt gálicszükséglet, mint látszik, fedezetet nyer. Óriási munkát, nagy körültekintést és igazságos elosztást igényel az ügy zavartalan megoldása.

Mint a földművelésügyi miniszter nyilatkozataiból tudjuk, a gálicszükséglet takarékos beosztás mellett teljesen fedezetet fog nyerni. E nyilatkozat megnyugtatta szőlősgazdáinkat; most már csak az a fődolog, hogy a szükséges galic a kellő időben jusson a gazdák kezére, mert jól tudjuk, hogy a sikeres védekezésnek ez az egyik legfontosabb kelléke. Minden szőlősgazda meg fogja kapni a szükséges gálícot, amit eddig előjegyzett, sőt a miniszter legújabb rendelete szerint még azok a szőlősgazdák, akik eddig nem jegyeztek, még most is jegyezhetnek és kapnak gálícot. Ily értelemben utasította a földművelésügyi kormány a közigazgatási hatóságokat, ami nagyon méltányos is, mert hiszen sokan vannak a kisebb gazdák közül, akik annak idején nem fizethették meg

az előjegyzéskor meghatározott összeget. A hatóságok a szőlőterületek arányában jegyezték elő a gálícot katasztrális holdankint 15 kgr.-ot, ami kellő takarékoság mellett elég is. Azonban, mint halljuk, itt némely helyen egy kis szépséghiba esett, ami az illető szőlősgazdákat érzékenyen sújtáná, ha a dolgot nem orvosolják. Tudvalévő ugyanis, hogy vidékünkön sok olyan szőlő van, még a hegyi szőlők között is, amelyek a szőlőfelújítás idején lettek szőlővel beültetve és még mindig úgy szerepelnek a hivatalos kimutatásokban, mint nem szőlőterületek. A lelkiismeretes hatóság az előjegyzés elfogadásánál is így mutatta ki, s így történhetett csak az, hogy az ily szőlőkre tett előjegyzéseket törölték. Nagyon helyes a szigorú ellenőrzés a mai lépten-nyomon tapasztalható visszaéléseknél, azonban, hogy így a szőlősgazda hibáján kívül érzékeny kárt szenvedjen, meg sem szabad engedni. A panaszokat azonnal orvosolni kell.

Mint említettük, a földművelésügyi miniszter nyilatkozata szerint a teljes gálicszükséglet fedezetet nyer, jóllehet nem egyszerre, hanem a permetezés idejének megfelelő részletekben.

A tapolczai járás részére szánt rézgalic első szállítmánya a múlt héten megérkezett s annak szétosztása most van folyamatban. Kétszázötven métermázsas galic érkezett, amelyből holdankint 5 kgr. 65 dekagramm jut mindenkinek, ami az első permetezésre elegendő is. Mint értesülünk, a többi galic e hónap végén, júniusban és júliusban érkezik meg és a terület arányában hasonlóképpen osztják szét, mint az első szállítmányt.

A szétosztással Felisch Antal tapolczai kereskedőt bízták meg, aki a nála letett kimutatás szerint fogja községenként a kiszabott gálícot szétosztani, a községek pedig maguk között elosztani; a tapolczai határbeli birtokosok szintén Felisch Antalnál vehetik át.

A tapolczai járás részére 250 métermázsas galic érkezett, ebből a nemesgulácsi körjegyzőségnek 3672 kg., a balatonedericsinek 1811 kg., a köveskálának 4346 kg., a kövágóörsinek 4982 kg., a nemesördemiczinek 2651 kg., a kékkutinak 2807 kg., a lesenczetomajinak 3327 kg., a taliándöröglinek 480 kg., a monostorapátinak 2404 kg., a diszelinek 2932 kg., a badaacsonytomaji jegyzőségnek 1481 kg., a tapolczainak 1162 kg. Azok a szőlőbirtokosok, akiknek a jegyzék szerint készletük van, ezen gálícból nem kapnak. A kiosztott mennyiség átvétele a felek által elismerendő.

A permetezést már megkezdtek, — alig van május közepe. Hol vagyunk a Péter-Pál heti permetezéstől?

Igaz, hogy ez ellen állandóan küzdöttünk, — sajnos, hogy a sikert csak lassan értük el, — amire részben maguk a gazdák jöttek reá, — igaz, hogy saját kárukon. Hiszen a permetezés idejét nem a kalendáriumi idő határozza meg, hanem a szőlő fejlődésének minősége. Permetez ma kis- és nagygazda egyaránt és ez így van helyén és idejében. — A miniszteri rendelet óva inti a szőlősgazdákat az ismeretlen szerek használatától, mert legnagyobb részük teljesen hatástalan. Senki se dobja tehát könnyelműen a pénzt az ilyen többnyire értelmetlen cifra nevű szerekért, hanem mindenekelőtt iparkodjék rézgálícot beszerezni, melyre megadta az alkalmat.

A miniszteri galic ára 3 korona és a szállítás és más egyéb kiadásból még előálló költségek, úgy, hogy 3 K 40—50 fillérenél többre nem kerül a mai 12—16 koronás kereskedelmi gálícval szemben.

Itt említjük meg, hogy vidékünkön az első permetezést már általában megkezdtek, amit a szőlő korai fejlődése tesz szükségessé. Még alig volt vidékünkön ezen időben a szőlő fejlődése oly előrehaladt, mint az idén. — Az első permetezéshez teljesen elég az egy százalékos, sőt még az ennél is gyengébb oldat, — a fő a lelkiismeretes, pontos munka, amiben a takarékoság is vezesse a gazdát. Bármennyire gondoljuk is, hogy a szőlőművelésben előrehaladtunk, de sajnos, éppen a permetezést végzik, különösen a napszamos munkások a legrosszabbul, legtöbbször a permetezőanyag pazarlásával és a hatástalan permetezéssel.

A szőlők eddigi fejlődése a legszebb terméskilátásokkal kecsegtet, amennyire természetes — ez idő tájban, a többi körülménytől eltekintve, azt megítélni lehet. A kellő védekezés mellett az elemi csapások elkerülésével, reményünk beteljesedhet, — ami reánk is fér!

A burgonyaszállításhoz nem kell miniszteri engedély. Az élelmiszerek közül a burgonya szállítása eddig csak úgy volt lehetséges, hogy a hatóság útján előterjesztett kérelmet távirati uton továbbították a földművelésügyi miniszteriumhoz s a miniszterium engedélye alapján volt csak a helyi hatóság abban a helyzetben, hogy a szállítási igazolványt kiadja. A földművelésügyi miniszter most elrendelte, hogy a jövőben kisebb mennyiségű burgonya elszállításának engedélyezésére nem kell a miniszterhez fordulni, hanem maga a hatóság közvetlenül intézkedhetik, mégis azzal a megszorítással, hogy az elszállításra engedélyezett burgonya a 6 métermázsát meg nem haladhatja.

zész főnöke.

s gróf Zichy János szerint készültek és

chtritz Zsigmond.

dlhofer Antal cégjegyző.

A kolera ellen.

Tapolcza nagyközség előljárósága a kolerajárvány elleni védekezés érdekében a következő rendeletet adta ki:

A melegebb időjárás beálltával fokozottabb mértékben kell ügyelni arra, hogy a járványos betegségek, ragályok, főként az ázsiai kolera terjedésének elejét vegyüik. Felhívja az előljáróság a község minden egyes lakóját a kiadott összes intézkedéseknek lelkiismeretes és pontos betartására, mert a veszedelem ellen csak úgy védekezhetünk sikerrel, ha a hatóságot a széleskörű intézkedések végrehajtásában mindenki támogatja és a minden téren nélkülözhetetlen tisztaságra a legnagyobb gondot fordítja.

Különösen fontos a következő rendszabályok szigorú betartása:

1. Minden lakást naponta tisztítani, szellőztetni kell. Ügyelni kell arra, hogy a lakások tulsufoltak ne legyenek. Minden meszelt lakást több ízben ki kell meszelní. Ha volna még olyan ablak valahol, amelyet nyitni nem lehet, sürgősen ki kell cserélni.

2. Utcákon, köztereken szemetet, ételhulladékot, papírokat elszórni vagy szennyvizet kiönteni tilos. Minden telektulajdonos tartozik a háza előtti gyalogjárót naponta felöntözve lesepenni és tisztán tartani.

3. Minden olyan üzletben, ahol tápszerket árusítanak, ugymint a vendéglőkben, kávéházakban, italmerésekben, mészárosoknál, hentesüzletekben, cukrászdákban, fűszerkereskedésekben és pékeknél a legnagyobb tisztaság tartandó fent. Csak teljesen kifogástalan élelmicikket és italt szabad árusítani, mert a megromlott vagy egyébként meg nem felelő el lesz kobozva.

Minden tápszer tiszta helyen, nedves élelmiszerek teljesen elzárt vagy lefedett edényben tartandók. Nem szabad ily ételnemüket elhasználni, piszkos vagy újságpapírba csomagolni. A sütemények csak tüllel letakarva árusíthatók.

4. Piacon is csupán teljesen kifogástalan élelmiszert szabad árulni. Tilos az ily cikket a puszta földre vagy piszkos ruhára kitenni, piszkos kézzel összefogdosni. Élelmiszerek árusításával mocskos ruhájú vagy undort gerjesztő betegségben szenvedő egyének nem foglalkozhatnak. Tilos élelmiszereket gyermekkoszában szállítani. Ott, ahol ily cikket árusítanak, semmiféle idegen anyag, főleg ruhanemű, ágynemű meg nem tűrhető.

5. Ügyelni kell a kutakra. Ivóvizet szolgáltatató közkutak környékét jól fel kell tölteni, fedéllel ellátni és keresztpánttal felszerelt vederrel elkészíteni. Közkutak közelében ruhát vagy edényt mosni tilos. Ily kutba a saját edényét senki bele nem meritheti.

Magánházak udvarán lévő kutak környékét is a legnagyobb tisztaságban kell tartani, hogy a szennyvizet bele ne szívároghassanak. Tilos a kutak közelében szemetet vagy trágyát felhalmozni.

6. Lakóházak udvarán a tisztaságot állandóan ápolni kell. Szemet, trágya csak szabályszerűen elkészített gödörben tartható, úgy, hogy annak leve az udvarra, a szomszéd telkére vagy az utcára ki ne folyhasson. Ott, ahol a szemétdödör egyben pecegödör is, a gödör falazata épített fallal készítenendő és fedéllel látandó el.

Ott, ahol árnyékszék még ezideig nincsen, 14 nap alatt készítenendő. Igazolt szegénység mellett agyaggal jól kivert gödör is használható, melynek tartalmát sűrűn ki kell hordani. De úgy a trágya, mint a pecegödör tartalma hetenként mesztejjelel bőven leöntendő.

7. Vendéglőkben, kávéházakban, szállodákban, iskolákban, vasutnál, szóval ott, ahol sok ember fordul meg, az árnyékszékeket naponta mesztejjelel kell fertőtleníteni.

8. Nyilvános étkezőhelyiségekben kézmosásra alkalmas mósókészlet és tiszta törülköző állandóan készen tartandó.

9. Otthon, saját lakásán mindenki igyekezzék a legnagyobb tisztaságot fenntartani. Az edények, evőeszközök naponta tisztára mosandók. Evés előtt mindenki mossa meg a kezét.

10. Minden gyanus megbetegedés, főleg a hányással és hasmenéssel együttjáró, azonnal bejelentendő a községi előljáróságnál.

A kiadott rendeletek pontos betartását a hatóság által kirendelt járványbiztosok a rendőrséggel együtt állandóan ellenőrzik és a legkisebb szabálytalanságot azonnal fel fogják jelenteni.

Aki a kiadott rendeleteket be nem tartja, kihágást követ el és az 1876. évi XIV. t. c. 7. § a alapján 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 30 napig terjedhető elzárással büntetendő.

HIREK.

Adakozás. Id. gróf Esterházy Pál v. b. t. t. a patronatusa alatt álló Vörös Kereszt tapolczai fiókjának ismét 1000 koronát adományozott. A jószívű főúr ez újabb adománya csak fokozza a hála érzetét, mellyel az Egyesület iránta viseltetik.

Új állomásfőnök. A kereskedelemügyi miniszter Wohl Károly tapolczai MÁV állomásfőnököt Kaposvárra, — Kovács László alsóörsi állomásfőnököt Tapolczára áthelyezte.

A IV. hadikölcsönről a mult számunkban hozott kimutatásból tévedésünkől kimaradt a *Tapolczai Takarékpénztár Részvénytársaságnál* történt jegyzések közül Leszner Sándor és id. Leszner Mór 15—15 ezer koronás jegyzése. A nevezett intézetnél még a következő nagyobb jegyzések történtek: Dr. Fischer Gyula 4000, Pache Berta és Puchtinger Ida Monor 4000, dr. Kustos Károlyné Köveskálról 4000, Károly Gábor Monoszlórol 3000, dr. Kustos Károly Köveskálról 3000 korona. Ezenkívül számos kisebb jegyzés van az intézetnél.

A 19—36 évesek szemléje Tapolczán. A tapolczai járásbeli 1897—1878 évben született alkalmatlanok ujrászorozása június hó 3—7-ig lesz Tapolczán. A sorozóbizottság katonai elnöke kövesdi Boér Gusztáv honvédezedes lesz.

Folyó hó 20-ig lehet még gálicot jegyezni. A földmivelésügyi miniszter rendelete szerint azok, akik még eddig nem jegyezték gálicot, a községi illetőleg körjegyzőségeknél folyó hó 20-ig jegyezhetnek. Ugy látszik tehát, hogy lesz elég, nem uzsorás áron is, gálic.

Nyilvános köszönet. A Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai fiókjára adakozni kegyesek voltak: *Gerl János* ur, a mozgószínházában rendezett jótékony előadás jövedelméből 100 koronát; *Steiner Bandika* és *Hajós Mancsika* gyűjtésüket, 6 korona 02 fillért. A kegyes adakozóknak ez uton mondunk hálás köszönetet.

Az Elnökség.

Ebben a hónapban befejezik a tanévet. A közoktatásügyi miniszter a mult héten leiratot intézett az ország összes középiskoláihoz, amelyben elrendeli, hogy a tanévet június 3-ig föltétlenül be kell fejezni, illetőleg a jelzett időig az evégi bizonyítványok kiosztásával is el kell készülni. Ehhez merten

május huszadika után az összes tanintézetekben megtartják az évszázó vizsgálatokat.

Jótékonycélu előadást rendezett *Gerl János* az Apolló-mozgóban a mult szombaton és vasárnap. A cél: a Vörös-Kereszt segítése biztatta *Horváth Marianna* és *Acs Irma* urleányokat is a dicséretes szereplésre. És a jó tapolczai közönség is megértéssel viseltetett a nemes cél iránt, s támogatásával száz koronát juttatott az emberbaráti hivatást teljesítő Egyesületnek. Szombaton este különösen szép közönség gyönyörködött a remek filmekben, Horváth Marianna és Acs Irma kiváló zongorajátékában, Gerl János hegedűjének csodás hangjában. Szereplésükért hálás is volt a közönség és ez érzésének hosszas tapssal, éljenzéssel adott kifejezést. Bizony megérdemlik az elismerést azok, kik nemcsak a szombat esti intelligens közönségnek, hanem a vasárnap délutáni előadáson is, tudásukkal élvezetet szereznek — a Vörös-Keresztért.

Nyilvános köszönet. A Vincellérskolában ápolt sebesült katonáknak *Birkás Antal* ur Szepezdről 10 koronát volt szives adni, mely kegyességéért hálás köszönetet mond

a kórház vezetősége.

Zala vármegye közgyűlése. Zala vármegye törvényhatósági bizottsága a mult héten népes közgyűlést tartott. A nagy érdeklődésnek az volt az oka, hogy két választás is szerepelt a tárgysorozatban. A közgyűlésen Balás Béla dr. főispán elnököt. Az ülés megnyitása után fölállt Hajós Ferenc s indítványozta, hogy a tárgysorozat első pontjának a választásokat tegyék meg. Ezt a bizottsági tagok egyhangu lelkesedéssel elfogadták. A csáktornyai főszolgabírói állásnak két jelöltje volt: Szilágyi Dezső alsólendvai szolgabíró és Farkas Kálmán novai főbíró. A harmadik jelölt, Huszár Pál szolgabíró a pályázatát visszavonta. A szavazás nagy érdeklődés mellett indult meg s főszolgabíróvá a szavazatok kétharmadával Szilágyi Dezsőt választották meg. Ezután a szolgabírói állás betöltésére került a sor. Itt is két jelölt állt szemben egymással. Az egyik Balogh Endre ársaszéki aljegyző, a megye nagybuzgalmu, tehetséges főtisztviselője, a másik Nedeczky Jenő pozsonymegyei szolgabíró, akit rokon kötelekek fűznek Zalához, de egyébként ismeretlen a megyében. Baloghot nagy szótöbbséggel választották meg. A választások lezajlásával a bizottsági tagok nagy része elutazott s csak kevesek részvételével kezdtek meg a vármegye összegyűlemlt ügyeinek letárgyalását. A törvényhatósági bizottság Szolnok-megye ismeretes átiratát, amely a háboru tartama alatt keletkezett vagyonszaporulatra 50 százalékos hadinyereségadót kíván kivetni, mint tárgyalant nem tette magáévá. A kormány ugyanis már tervbe vette a háborus jövedelmek nagyobbarányu megadóztatását. A balatoni hajózási részvénytársaság azon kéremét is elvetették, hogy hajójáratát tartamát két hónappal megrövidíthesse. A vármegye történeti monografiájának megírását háboru utánra halasztották. Végül a negyedik hadikölcsönből Zala vármegye felmüllió koronát jegyzett.

Lábelit kapnak a hadbavonultak családtagjai. A honvédelmi miniszter rendelkezése értelmében a katonai célokra alkalmatlan lábbeliket a hadsegélyezés céljaira használják föl és elsősorban a hadbavonultak családtagjai között osztják szét. A hadbiztoságok most végzik az összeírás munkáját. A miniszter Eszék városának már küldött is 1500 pár katonai cipőt, hogy ossza szét a bevonultak vagy elesettek szegénysorsu hozzátartozói között.

Csak azoknak a cigarettázóknak,
kik egészségükre való tekintetből szivesen költenek naponta 2—3 fillérrel többet:
MODIANO-clubspecialité szivarkahüvelyek

Orvosi tanácsra a hüvelyeken nincsen sem bronz, sem színnyomás,
de minden hüvelyben benne van víznyomással a gyáros aláírása: *J. D. Modiano*

Simon Ju
versének sze
hó 20-án és
Apolló-mozgó
Erzsi fogja el
költeményt,
legnagyobb u

A tapolcz
mint eddig. A
zárta be üzl
Pedig éppen
a 8 óra mé
kelljen villany
vár a másik
boltját? És
zárás idejét,
volna, ha ker
időben, fél
mert a cél, l
csak így erhe

Igazolvány
tanathonra va
szükséges iga
hetik meg.

A Balaton
újabb áradása
községek és f
kérésrel fordu
hoz, hogy se
előállott bajok
megyénk főisp
biztos beutaz
hogy személy
delemlől és
biztosnak az
köröket gyüle
teendők megb

Aratási el
lanul korán
Nem igen vol
már áprilisban
már talan or
kedvező időj
kezdődni az a
is itt az ide
gondoskodják
emberi munka
Amennyiben a
erő semmiké
aratási munk
törvényhatósá
Honvédelmi G
munkaerő szá
lése céljából

Kirándulás
Westendevere
kirándulást r
alkalmattal s
zalai partján
annak az el
németek az
fölkérésni a t
szerte páratlan

Vasuti me
Balatoni Szöv
téstétel kérelme
Bacsinszky V
a kérelmet ne
helyen a pály
vonat megállí
szövetség igaz
földerjesztést t
nesen a keres
az örháztól k
környékére ké
akadály nem

Állami gy
kölcsonzése.
miniszter a gy
céljából egyes
folyó évben na
és azt friss álla
mátrészt pedig
helyzetben, ho
maguk besze
szállítható as
szeszfőző kés
használatra át
kérvényeiket
nátbavétel i
hozzá felterj
részletes felvi
kértészeti tele

Simon Judith. Kiss József szépséges versének szenzációs szépségű filmjét folyó hó 20-án és 21-én mutatja be Tapolczán az Apolló-mozgó. Az előadás elején Kvintovics Erzsí fogja elszavalni a mélyeséges szépségű költeményt, melynek drámai erejű filmje a ma legnagyobb újdonsága.

A tapolczai üzletek csak úgy zárnak, mint eddig. Aki a régi idő szerint 8 órakor zárta be üzletét, az most megvárja a 9-et. Pedig éppen azért hozták be az új időt, hogy a 8 óra még világos nappal legyen és ne kelljen villanyt égetni. Az egyik kereskedő vár a másikra: vajjon bezárta-e már az a boltját? És ez a várás kitolja mindig a zárás idejét, ami bizony nem helyes. Jó volna, ha kereskedőink szak szerint egyforma időben, fél 8 órakor és 8 kor zárnának, mert a cél, hogy ne fogyasszunk villanyt, csak így érhető el.

Igazolványok a tanathonról. Akiknek tanathonra van szükségük, azok a kiadáshoz szükséges igazolványt a gazdakörnél szerezhetik meg.

A Balatonvidék felsegítése. A Balaton újabb áradása következtében a balatonmenti községek és fürdőtelepek vezetői mindig több kérelemmel fordulnak a földművelésügyi kormányhoz, hogy segítsen az árvíz következtében előállott bajokon. Dr. sipeki Balás Béla vármegyénk főispánja, mint balatoni kormánybiztos beutazta az egész Balaton környékét, hogy személyesen győződjék meg a veszedelemről és szükségletekről. A kormánybiztosnak az a terve, hogy az összes érdekelt köröket gyűlésre hívja össze a legsürgősebb teendők megbeszélése végett.

Aratási előkészületek. Az idén szokatlanul korán következik majd el az aratás. Nem igen volt még arra példa, hogy a rozs már áprilisban kalászoson, az idén pedig már már talán országszerte kihányta kalászait. Kedvező időjárás esetén jóval előbb fog kezdődni az aratás, mint más években, miért is itt az ideje, hogy mindenki már most gondoskodjék az aratásról. Legelsősorban az emberi munkaerőt, az aratókat kell biztosítani. Amennyiben az itthon megszerezhető munkaerő semmiként sem volna elegendő az aratási munka elvégzésére, a vármegyei törvényhatósági munkabizottság útján a Honvédelmi Gazdasági tanácshoz kell katonai munkaerő szabadságolása, illetőleg kirándulása céljából folyamodni.

Kirándulás a Balatonra. A Wiener Westendverein június elsején egyesületi kirándulást rendez Magyarországra s ez alkalommal sorba fogják járni a Balaton zalai partjának legkiebesebb partjait is. Ez annak az előjele, hogy az osztrákok és németek az idei nyáron tömegesen fogják fölkeresni a természeti szépségekben világszerte paratlanul álló Balatont.

Vasuti megálló Akarattya-pusztán. A Balatoni Szövetség feltételes megálló létesítését kérelmezte a Máv. igazgatóságánál. Bacsinszky Vladimir zágrábi üzletvezető ezt a kérelmet nem támogatja, mert a kérdéses helyen a pályának 10% esése van s ez a vonat megállítását s indítását megnehezíti. A szövetség igazgatóválasztmánya azonban új fölterjesztést tesz a megálló érdekében egyenesen a kereskedelmi miniszterhez s ezuttal az őrháztól keletre, a törvényhatósági hid környékére kéri az állomást, ahol az említett akadály nem gátolja a vonat megállítását.

Állami gyümölcsfeldolgozó gépek kioldozása. A m. kir. földművelésügyi miniszter a gyümölcserőntés előmozdítása céljából egyes olyan községeknek, melyek a folyó évben nagyobb gyümölcstermést várnak és azt friss állapotban értékesíteni nem tudják, másrészt pedig anyagilag nincsenek abban a helyzetben, hogy gyümölcsfeldolgozó gépeket maguk beszerezhessenek, almaborsajtokat, szállítható aszalókat és taligára szerelt szeszifőző készülékeket 3-6 heti ingyenes használatra átenged, ha az illetők ez iránti kérvényeiket az általuk kérelmezendő használatbavétel ideje előtt legalább 30 nappal hozzá felterjesztik. Ez ügyre vonatkozó részletes felvilágosítást ad a tapolczai állami kertészeti telep vezetője. Sajnos, hogy az

idén a gépek igénybevételére alig lesz alkalom, mert a cseresznye és meggy termésén kívül alig hoz más gyümölcsfa még annyit is, amennyit vidékünk friss állapotban el ne fogyasztana.

Felvételi hirdetés. A csáktornyai áll. tanítóképző-intézetbe való felvételért május 31-ig lehet folyamodni. A miniszteriumhoz címzett kérvényhez melléklendő: a születési, orvosi és szegénységi bizonyítvány, a III. osztályu bizonyítvány s a IV. osztályu fél-évi értesítő. A felvett növendékek bizonyítványuk minősége szerint ingyenesek, földi díjasok (havi 20 korona) s teljes fizetések (havi 40 korona), ezért az internátusban az elátáson felül lakás, fűtés, világítás és mosás is jár. A kérvények az intézet igazgatóságánál nyújtandók be.

A nyomdabetük rekvirálása. A kormány rendeletére legközelebb megkezdik a nyomdabetük tíz százaléknak rekvirálását. Ebben a kontingensben nemcsak az ócska, hanem az új betük is befoglaltatnak. A kormány gondoskodik, hogy a rekvirálás, amennyiben csak lehetséges, a nyomdák üzemképességét ne korlátozza.

Wolhyniai csikók a zalai gazdáknak. Mint értesülünk, a hadvezetőség nagyszámú fiatal csikót rekvirált Wolhyniában. Ezeket a csikókat a földművelésügyi miniszter, — mint halljuk — a vidéki gazdasági egyesületek útján a vidéki gazdák között fogja szétosztani igen előnyös áron. A wolhyniai csikókból 30-120 csikót kap egy-egy gazdasági egyesület, amely nyilvános árverésen bocsátja azokat áruba. Kikiáltási árát igazán alacsonyan 120-200 korona között állapították meg. A wolhyniai csikókból a Zalaegerszegi gazdasági egyesület útján a zalai gazdák is részesülni fognak.

Rekvirálják a rézkilincseket is. Az országszerte folyó fémrekvirálás mindenütt kedvező eredményekkel jár, mindazonáltal szükség van arra, hogy a közönség tulajdonában lévő ama réztárgyak is a katonaság rendelkezésére bocsáttassanak, amelyek eddig mentesítve voltak a beszolgáltatás kötelezettsége alól. A hadvezetőség ezért azt tervezi, hogy legközelebb felhívással fordul a közönséghez és kéri fogja a tulajdonában levő rézkilincsek átengedését. Mielőtt azonban a kivitelnék sorát ejtenék, gondoskodni fognak vasból és egyéb anyagokból való kilincsek előállításáról, hogy az átengedett anyagokért nyomban megfelelő nagyságu és minőségű kilincseket lehessen felajánlani.

Analfabéták a világháború hadseregeiben. Érdekes világot vet az egymással hadban álló országok közművelődési viszonyaira az analfabéták statisztikája. E szerint az irni-olvasni nem tudók száma minden 1000 katonánál; az orosz hadseregben 617, a szerb hadseregben 413, az olasz hadseregben 306, a magyar és osztrák hadseregben 220, a belga hadseregben 92, a francia hadseregben 30, az angol hadseregben 10, a német hadseregben 0-5.

Mennyit rekviráltak Zalaegerszegben? Ismeretes, hogy a kormány az elrejtett gabonakészletek felkutatását és rekvirálását erélyes kézzel fogatosította. Ennek köszönhető, hogy már az egész országban rengeteg mennyiségű elrejtett gabona került napvilágra. Zalaegerszegben összesen tizenegyezer háromszáz métermázsza buza, ötezer mmázsza rozs, 300 mmázsza árpa, 600 mmázsza zab, 4770 mmázsza kukorica, 340 mmázsza búzaliszt, 350 mmázsza rozsliszt, 542 mmázsza bab és öt métermázsza borsó került az elrejtett készletekből országos fogyasztásra. Ennek a mennyiségnek Budapestre, a Haditermény r. t. vizont Zalaegerszeg egész lisztszükségletének fedezésére eddig csak 60 vagon lisztet küldött az ország különböző részeiből. Erthetetlen, hogy miért kell a zalai lisztnek Budapestre utaznia, mikor nagy része úgyis visszajön onnan. Minek a kétszeres szállítási költség és a szükséges munkaerő?! — ami ismét csak drágítja kenyérünket.

Eltűnt katonák nyomozása: A cs. és kir. közös hadügyminiszterium, a magy. kir. honvédelmi miniszterium és a Magyar Vörös Kereszt Egylet hozzájárulásával és támoga-

tásával a budapesti „Tudósító Iroda“ mult év december óta „Katonanyomozó Jegyzék“ címmel lapot ad ki, amely kizárólag az eltűnt katonák felkutatását célozza s a kutatás sikerességének előmozdítására sok keresett katonára arcképét is közli. A lap — melynek élén gróf Batthyány Lajos és gróf Hadik-Barkóczy Endre főmegbízottak állanak — havonként kétszer jelenik meg legalább 15.000 példányban és az összes csapattesteknek a harcterre és a front mögött, az összes kórházaknak Magyarországon és Ausztriában, valamint a hadifogságból hazatért rokkant katonának hivatalból ingyen küldetik meg. A lap felelős szerkesztője B. Virágh Géza. A kutatások közlési feltételei megtudhatók a „Katonanyomozó Jegyzék“ szerkesztőségében és kiadóhivatalában (Budapest, IV., Váci-utca 38. I. emelet.)

A vármegye lakossága rohamosan csökken. Az elmúlt három hónap népesedési viszonyai még siralmasabbak, mint az előző negyedévéké voltak. A perlaki járás kivételével minden járásban jóval nagyobb volt a halálozások száma, mint a születéseké. Ime a szomorú statisztika:

az alsólendvai járásban	59
a balatonfüredi	51
a csáktornyai	74
a keszthelyi	50
a letenyei	24
a nagykanizsai	52
a novai	14
a pacsai	7
a sümegi	61
a tapolczai	109
a zalaegerszegi	14
a zalaszentgróti	30
Zalaegerszegen	30
Nagykanizsán	68 lélekkel

több szenderült jobblétre, mint amennyi világra jött. Szóval Zalavármegyében az elmúlt három hónap alatt a halálesetek száma 643 al multa fölül a születések számát. Így pusztulunk, veszünk...

Nyilvános köszönet.

Nagyméltóságú *id. gróf Esterházy Pál* ur, v. b. t. t. egyesületünk diszelnöke, a patronátusa alatt álló főkegyesület magasztos céljaira ismét egyezer koronát volt szives adni. Kegyes adományát, mellyel működésünket nagyban elősegíti, hálásan köszönjük.

*Vörös-Kereszt Egyesület
tapolczai fiókjának
Elnöksége.*

NYILTTÉR.*

**ROHITSCHI
SAVANYUVIZ-FORRÁS**

megnyílik, mint a békében,

május elsején.

Felvilágosítást az igazgatóság ad.

* E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

KÖZSEGHAZABOL.

Hirdetmények.

Figyelmeztetem a szőlőbirtokosokat, hogy a venyigekészletüket folyó hó 22-én szállítsák be a tapolczai vasuti állomásra, ahol katonai bizottság átveszi.

Egyuttal felhívom azon szőlőbirtokosok figyelmét, kik bármely okból eddig gálícot nem tudtak szerezni, hogy

május 20-ig irodámban ismét jegyezhető, kilogrammonként 3 korona egyidejű lefizetése mellett. Megjegyzem, hogy nálam csak azok jegyezhetnek, kiknek szülője a tapolczai határban van.

Az ólom és ólomtárgyak hadicélokra igénybe vétettek s azokat június 1—15-ike között be kell szolgáltatni; ide tartoznak az ólomlemezek, drót, cső, rud, tábla, zár (plomba), a nyomdabetű anyagának 10%-a, akkumulátor.

Kötelesek a kereskedők és gyárosok, akik kéveköztő zsinag előállításával foglalkoznak vagy kereskednek, a május 1-én birtokukban volt anyagot a Földművelésügyi Ministerium statisztikai osztályának bejelenteni, különben 600 korona pénzbüntetés és 2 havi fogság jár.

Horváth Jenő
főjegyző.

290—1916.

A folyó évi tőkekamat- és járadékadó kivétési lajstrom, az 1909. évi XI. t.-c. 4. §-a értelmében, a közházánál 8 napra, vagyis 1916. évi május 7-től május 14-ig közszemlére kitétetett.

Az érdekeltek a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Tapolcza, 1916. évi május hó 6. napján.

Németh Jenő
nagyközségi jegyző.

Gyóry János
bíró.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a szőlőbirtokos urakkal, hogy nálam csakis

valódi Nechwille-féle
AUSTRIA permetező
kaphatók. Ugyszintén legjobb minőségű
kénporozógépek

is már raktáron vannak.

Rézgálicra előjegyzéseket elfogadok.

PAUK VILMOS UTÓDA
vaskereskedő, TAPOLCZA.

A nagyérdemű szőlőtulajdonos urak szíves tudomására hozom, hogy vidékünkön már évtizedek óta használt és eddig még mindig a legjobbnak bizonyult eredeti és valódi

NECHWILLE-féle
AUSTRIA-
permetezőgépek

kizárólagos egyedárúsítását

Tapolcza és vidékére átvettem.

E gépekből állandóan nagy raktárt tartok. Dacára a folyton emelkedő vörösréz-árakra,

ezen gépek ára nem változott!

Ha tehát jó valódi
AUSTRIA-
permetezőt
óhajt beszerezni, azt csak
nálam kaphatja.

STEINER ZSIGMOND
VAS- ÉS GÉPKERESKEDŐ
TAPOLCZA.

12—16

Szőlőbirtokosok!

Közeledik a szőlőbetegségek
ellen való védekezés ideje.

Lisztharmat (Oidium) és fűrt-peronospora (Cholera) ellen 48 óra alatt garantált biztos hatású és minden eddigi porozószert felülmúl a

„MANNA“-POR.

Kapható: 25 és 50 kg.-os zsákokban, ára kg.-ként 1 K 80 fillér. Visszonteladónak megfelelő kedvezmény. Szállítás: Májustól aug. hó végéig 10% előleggel, maradvány utánvételezve.

Kizárólagos és egyedüli elárúsítók Magyarország és Ausztria részére

„MANNA“-POR vezérképviselője:

Schwarz Jakab és Hiller Pál
szőlőbirtokosok Tapolcza (Zalamegye).

VASUTI MENETREND.

— 1916. május. —

Vonatok érkezése és indulása Tapolcza állomáson.

I. Érkező vonatok:

A balatoni vasuton Budapest—Veszprém felől:

Reggel 7 óra 47 perckor (csak Veszprémből)
Délután 1 " 15 "
Este 8 " 40 "

Keszthely felől:

Délelőtt 9 óra 26 perckor
Délután 1 " 16 "
" 4 " 58 "
Este 9 " 07 "
Éjjel 11 " 30 "

Ukk felől:

Reggel 8 óra 21 perckor
Délután 1 " 18 "
" 4 " 55 "
Este 8 " 54 "

II. Induló vonatok:

A balatoni vasuton Budapest—Veszprém felé:

Reggel 3 óra 46 perckor (gyszv. A.-p.-szab.-tól)
Délután 1 " 28 "
Este 9 " 15 " (csak Alsóörsig)

Keszthely felé:

Reggel 5 óra — perckor
Délelőtt 8 " 36 "
Délután 1 " 30 "
" 5 " 02 "
Este 9 " 20 "

Ukk felé:

Reggel 4 óra 49 perckor
Délután 9 " 34 "
Délután 1 " 40 "
" 5 " 21 "

Szépirodalmi ujdonságok.

Régi és új-írók művei
raktárra érkeztek.

LÖWY B. könyv- és papirkereskedése.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekezniük, mert kolera, vörheny, kanyaró, tifusz, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítőszer a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1-25 kor.-ért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok beteggyógyítására fertőtlenítésére, antiszeptikus kötéseknek (sebekre és daganatokra), kez- és arcmosásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM- SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is: szépiíti, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ara 2 korona.

FODORMENTA- LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatású szájviz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvege 2 korona.

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kívánatra barkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.